

**Uzvratno izlaganje g. Damira Polančeca,
potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske**

Poštovani gospodine Povjereniče,
Poštovane dame i gospodo,

Zahvaljujem gospodinu povjereniku McCreevy-u na pozitivnom osvrtu na Republiku Hrvatsku.

Stoga, poštovani gospodine McCreevy, ekscelencije, dame i gospodo,

dopustite da i sa svoje strane doprinesem ovom pozitivnom ozračju. Nikako ne zanemarujući irsko podrijetlo gospodina povjerenika, želim naglasiti kako je Irska, kao prijateljska država s kojom Republika Hrvatska nema otvorena ni neriješena pitanja, oduvijek bila svojevrsni model i uzor u kreiranju pravca prema kojem usmjeravamo hrvatsko gospodarstvo.

Model ekonomskog razvoja Irske s kojim je irsko gospodarstvo postalo jedno od europskih gospodarstava s najvišim stopama rasta, svakako predstavlja nešto što je iznimno vrijedno našeg proučavanja i iskorištavanja svih njegovih dobrih strana. Osobito kada govorimo o odnosu prema inozemnim stranim ulaganjima, otvorenosti ekonomije, orijentaciji na europska tržišta, edukaciji radne snage i o provedenim reformama javnih poduzeća i javnog sektora.

Govoreći o Europskoj uniji, Ispunjavanje uvjeta za punopravno članstvo, što je naš najvažniji strateški politički cilj, podrazumijeva stabilnost institucija koje osiguravaju demokraciju, vladavinu prava i poštivanje demokratskih načela, ljudskih i manjinskih prava te potpuno funkcioniranje tržišnog gospodarstva. Članstvo u EU nije samo sebi cilj, to je motiv za procese reformi kako bi se dosegla razina napretka koji će u svakodnevnom životu osjetiti svi hrvatski građani.

Reforme podrazumijevaju i postavljanje realnih i ostvarivih ciljeva ekonomske politike: kroz srednjoročno razdoblje oni su usmjereni na jačanje gospodarstva i podizanje razine konkurentnosti uz istovremeni rast zaposlenosti. U tom cilju koncentrirani smo na održanje stabilnog makroekonomskog okruženja i jačanje gospodarskog rasta.

U namjeri postizanja tog cilja Hrvatska pažljivo osluškuje napredak u provedbi Lisabonske strategije i aktivno dizajnira svoje buduće sudjelovanje u njezinoj provedbi. Hrvatsko gospodarstvo prati europske trendove i posvećeno je uspostavi društva utemeljenog na znanju što će doprinjeti daljnjem razvoju hrvatskog gospodarstva.

Kao rastuće gospodarstvo u post-tranzicijskom razdoblju, suočeni smo s nekoliko izazova.

Trajno ulaganje u infrastrukturu

Ulaganja u Infrastrukturu danas predstavljaju 7% udjela u BDP-u. Ovaj se broj primarno odnosi na ulaganja u energetiku i cestovnu infrastrukturu kao i racionalno korištenje prirodnih bogatstava i sustavnu zaštitu okoliša.

Promicanje aktivne politike tržišnog natjecanja uz uređivanje sustava dodjele državnih potpora.

Ovaj cilj podrazumijeva transparentnost dodjele potpora temeljenih na jasnim programima. Posebni, u tom smislu osjetljivi sektori su brodogradnja i Hrvatske željeznice. Iako je riječ o najmanje poželjnim potporama jer su usmjerene pojedinačnim poduzetnicima, odnosno sektorima s problemima u poslovanju, a koje su vrlo "nepopularne" u EU-u, mora se naglasiti da je u tim sektorima snažno započet proces sanacije i restrukturiranja.

Promicanje aktivne politike zapošljavanja

Snižavanje stope nezaposlenosti jedan je od glavnih ciljeva hrvatske gospodarske politike. Prema podacima, u 2006. godini zabilježena je Anketna stopa nezaposlenosti od 11,2%, što je najniža stopa nezaposlenosti u posljednjih osam godina. Ovi pokazatelji rezultat su, između ostalog, provedbe Nacionalnog Akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje 2005-2008. koji je pripremljen na temelju 10 preporuka Europske strategije zapošljavanja.

Najnoviji podaci HZZ-a ukazuju da je krajem kolovoza 2007. broj nezaposlenih na međugodišnjoj razini smanjen za preko 28 tisuća što govori o Anketnoj stopi nezaposlenosti od 10,4 %.

Dovršetak procesa privatizacije

Daljnja privatizacija poduzeća u portfelju Hrvatskog fonda za privatizaciju prioritet je od kojeg ne odustajemo. Pri tome želim naglasiti da osnovni cilj privatizacije nije i ne može biti samo prikupljanje novca u državni proračun, već prije svega povećanje konkurentnosti svake tvrtke koju se nastoji privatizirati. Cilj je privući strateškog partnera koji ima snage investirati, koji ima know-how i pristup globalnom tržištu na kojem se već dokazao.

Reforma pravosuđa

Razvoj neovisnog i stručnog pravosudnog sustava predstavlja ključnu pretpostavku ne samo za pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji, već i za ukupni razvoj zemlje, te za uspostavu povjerenja u hrvatsko gospodarstvo, što je nužan preduvjet ulaganja. Glavni preduvjeti za uspješnu provedbu reforme su usavršavanje sudaca i državnih odvjetnika, te informatizacija cjelokupnog pravosudnog sustava.

Četiri osnovna područja reforme su: zemljišne knjige, edukacije, smanjivanje zaostalih i neriješenih predmeta te stečajevi uz razvoj alternativnog rješavanja sporova. Time želimo postići učinkovitu pravnu zaštitu i stvoriti sigurno pravno okruženje.

Ovi izazovi ujedno su i izazovi s kojima se suočavamo u pristupnim pregovorima za članstvo u Europskoj uniji a koji su ključan čimbenik našeg budućeg sudjelovanja u Unutarnjem tržištu Europske unije.

Govoreći o jedinstvenom tržištu, najzahtjevniji test jest test realnosti može li EU od želje za jedinstvom postići i jedinstveno tržište koje će nastupati uz bok svjetskim ekonomijama poput SAD-a, Kine. Iako mlada, ova ideja zaživjela je u gospodarsku stvarnost. Ako je u posljednjem desetljeću Unutarnje tržište stvorilo 2,5 milijuna novih radnih mjesta, želimo biti dijelom tog broja. I, ako je u tom razdoblju ostvareno 900 mld € zarade, želimo da se dio te vrijednosti osjeti i na standardu naših građana. Nije bez značaja, što se Hrvatska, kao jedan od prvih koraka u preuzimanju goleme pravne stečevine odlučila fokusirati na pravnu stečevinu unutarnjeg tržišta. Želimo da investitori dolaze u sigurno okruženje usklađeno s odredbama, primjerice, trgovačkog prava, bankarskog sektora i financijskih usluga, računovodstva, intelektualnog vlasništva.

No, ovdje ne završava borba za sigurnost ulagača. U uvjetima gdje, **javna nabava** čini i do 14 % BDP-a, svjesni smo opasnosti pojave globalne pošasti korupcije u javnoj nabavi pri čemu je naš osnovni cilj briga za novac naših poreznih obveznika i postizanje uvjeta *best value for money*. Zato Vlada, u suradnji s Europskom unijom radi na novom zakonskom okviru za javne nabave čime ćemo, ne samo modernizirati pravila javnih natječaja već i uvesti nove oblike postupaka kojima ćemo podići razinu transparentnosti ocjene ponuditelja i pružiti mogućnost njihovog međusobnog natjecanja. Novi Zakon, temeljen na pravnoj stečevini Europske unije, osim napora da se postigne veći stupanj transparentnosti i javnosti postupka, donosi i novosti kao što su:

- posebni načini nabave: dinamički sustav nabave, okvirni sporazum, okvirni ugovor,
- elektronička dostava ponuda,
- elektronička dražba,

- javno otvaranje ponuda s mogućnošću nazočnosti svake osobe bez obzira je li ponuditelj u postupku nabave,
- mogućnost kontrole postupka nabave i ulaganje u svim fazama postupka.

Posebna pažnja u pristupnim pregovorima te vjerujemo kako ćemo, uz suradnju Europske komisije, dovršiti i intenzivni proces ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovora u ovom poglavlju.

U lipnju ove godine otvorili smo pregovore i o **Slobodi pružanja usluga** uz ispunjavanje 6 mjerila za njegovo zatvaranje. Mjerila se odnose na usklađivanje našeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Unije. Složenost procesa usklađivanja, pa onda i njegovu dugotrajnost, dodatno diktira nova Direktiva o slobodi pružanja usluga koja nalaže članicama Unije da se s njome usklade do 28. prosinca 2009. Za Hrvatsku, kao buduću članicu, to znači da će njezin postupak pristupanja i usklađenja teći paralelno s usklađivanjem zakonodavstva članica EU-a s tom Direktivom te će biti moguća i razmjena iskustva u naporima za ostvarenje tog cilja.

Gospodarska politika Vlade Republike Hrvatske kroz operativne programe i projekte daje pozitivne gospodarske rezultate. Pokrenut je proces revitalizacije hrvatske industrije, a posebna briga posvećuje se izvozu.

Jednako tako, preokrenut je i trend stranih ulaganja koja su sada u najvećoj mjeri okrenuta ulaganju u proizvodne djelatnosti. Pri tome ističem ulogu APIU koja velikim stranim ulagačima u RH služi kao „one stop shop“ agencija koja im pomaže u prevladavanju svih barijera i pribavljanju svih potrebnih dozvola za ulaganje, ali i ostvarenje prava na olakšice.

Sve to dovodi nas do pozitivnog trenda u hrvatskom gospodarstvu. Naveo bih vam nekoliko ilustrativnih brojki koje to i dokazuju:

- U prvom tromjesečju 2007. godine realna stopa rasta BDP-a iznosila je 7,0%, što je najviši rast još od trećeg tromjesečja 2002. godine. Uz dodatak da je rast BDP-a u 2006. godini bio 4,8%.
- BDP po glavi stanovnika u eurima porastao je sa 7.000 eura u 2005. na 7.700 eura u 2006. godini.
- Snažna fiskalna konsolidacija započeta u 2004. godini rezultirala je više nego dvostrukim smanjenjem udjela fiskalnog deficita u BDP-u u posljednje tri godine, odnosno s 6,2% BDP-a u 2003. na 3,0% BDP-a u 2006. čime je ispunjen Maastrichtski kriterij za ulazak u Europsku monetarnu uniju.
- U 2007. predviđamo daljnje smanjenje fiskalnog deficita, točnije na 2,6% BDP-a, a taj će se trend nastaviti i u srednjoročnom razdoblju pri čemu predviđamo smanjenje fiskalnog deficita na 0,5% BDP-a do 2010 ili čak na njegov potpuni nestanak.
- Rast inozemnog duga usporen je s 31,3% u 2003. godini na 13,4% u 2006. godini te dodatno na 10,1% u svibnju 2007. godine, te je danas stabiliziran na razini od oko 85% BDP-a, a bitno je napomenuti da u BDP nije uračunat udio sive ekonomije.
- Udio opće države u ukupnom vanjskom dugu smanjen je u 2006. godini za 390 milijuna eura.
- Inozemni dug države smanjen je u prvih pet mjeseci 2007. godine za 156 milijuna eura.
- Smanjenjem fiskalnog deficita te zaduživanjem na domaćem financijskom tržištu država će doprinijeti stabilizaciji udjela inozemnog duga u BDP-u u srednjoročnom razdoblju.
- Inflacija u 2005. godini bila je na razini 3,3%, godinu poslije 3,2%, dok je u prvom polugodištu ove godine smanjena na oko 2% usprkos mnogim negativnim utjecajima na globalnom tržištu.

Dame i gospodo,

Europa se nalazi u fazi promjena i traženja novih komparativnih prednosti na temelju afirmacije uloge znanosti, tehnologije, informacijsko-komunikacijske infrastrukture te usluga. Ciljevi ove preobrazbe iskazani su u Lisabonskoj strategiji.

Hrvatska je mala ekonomija. Ona ne može bitno utjecati na globalne tržišne promjene, ali se može postaviti na takav način da ova kretanja iskoristi u svoju korist. Hrvatska se tijekom sljedećih godina može pozicionirati kao regionalno središte u uslugama, posebno na područjima putovanja i turizma, prijevoza, graditeljstva i financijskih usluga. Prilika je to koju ne smijemo propustiti.

Na kraju, kao što je i povjerenik McCreevy rekao, pred Hrvatskom su značajni izazovi i mogućnosti, a ja sam siguran da smo mi na te izazove spremni uspješno odgovoriti.

Hvala.